

“สุข ณ นครปฐม กับ การจัดการภัยพิบัติ”

บริบทจังหวัดนครปฐมเป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ใกล้กรุงเทพฯ และมีความสำคัญด้านเศรษฐกิจและการเกษตร ด้วยที่ตั้งในพื้นที่ราบลุ่มและมีแม่น้ำท่าจีนไหลผ่าน นครปฐมจึงประสบกับปัญหาอุทกภัยเป็นประจำ โดยเฉพาะอุทกภัยใหญ่ในปี 2554 ซึ่งส่งผลกระทบต่อชุมชนและการเกษตรเป็นวงกว้าง การแก้ไขปัญหาทำให้เกิดการรวมกลุ่มของเครือข่ายท้องถิ่นและสมาชิชาสุขภาพจังหวัดนครปฐม เพื่อพัฒนาการจัดการภัยพิบัติอย่างยั่งยืน

ที่ใช้แนวทางการทำงานแบบมีส่วนร่วมรวมตัวกันโดยอาศัยอำนาจสายสัมพันธ์ทางสังคม และหลักการทำงานวิชาการและข้อมูลเชิงวิชาการ รวมทั้งการใช้กระบวนการสมาชิชาสุขภาพให้เป็นพื้นที่กลางในการพูดคุย เพื่อแก้ไขปัญหาด้วยกันและใช้กระบวนการสมาชิชาสุขภาพเป็นเครื่องมือในการหาข้อเสนอเพื่อแก้ไขปัญหา ระหว่างภาครัฐ การเมือง และประชาชน

ปัจจัยความสำเร็จ (1) การมีผู้นำหรือ “แม่ทัพ” หรือ คนทำงานหลัก (core team) ที่เข้มแข็งและรับผิดชอบในแต่ละด้านของการจัดการภัยพิบัติ (2) การทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานทุกภาคส่วน ทั้งในระดับท้องถิ่นและจังหวัด (3) การสร้างความเข้าใจและความร่วมมือกับหน่วยงานรัฐ เพื่อให้การดำเนินงานมีความสอดคล้องกับนโยบาย (4) การได้รับการสนับสนุนจากแหล่งอื่นๆ เช่น ภาคเอกชน(บริษัท SCG) ที่สนับสนุนทุนในโครงการที่ภาครัฐไม่สามารถดำเนินการได้

ผลสำเร็จของการขับเคลื่อนแสดงให้เห็นถึงการบูรณาการความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน โดยมีการใช้ข้อมูลเชิงวิชาการเป็นพื้นฐานในการผลักดันนโยบาย และสร้างเวทีกลางในการพูดคุย วางแผนร่วมกันเพื่อแก้ปัญหา

และป้องกันภัยพิบัติ การเข้าเป็นส่วนหนึ่งของกลไกภาครัฐในระดับจังหวัดที่มีอยู่แล้ว โดยเฉพาะการวางแผนจัดการน้ำและป้องกันน้ำท่วมในพื้นที่เศรษฐกิจสำคัญของจังหวัด

กล่าวโดยสรุป กระบวนการสมาชิชาสุขภาพจังหวัดนครปฐมได้รับการสนับสนุนทางด้านวิชาการจากสถาบันการศึกษาต่าง ๆ รวมทั้งมีการขับเคลื่อนงานร่วมกับ อบท. และหน่วยงานในพื้นที่ โดยมีลักษณะการทำงานที่เรียกว่า “ผู้มีจิตสาธารณะ หรือ “อำนาจสายสัมพันธ์” ซึ่งสมาชิชาสุขภาพไปช่วยแก้ไขปัญหาของทางภาครัฐที่ไม่สามารถจัดการ และยังช่วยสนับสนุนการทำงานของภาครัฐ ทั้งการเปิดเวทีกลางเพื่อพูดคุยแก้ปัญหาทางเลือกและทางออกร่วมกัน การแก้ไขระเบียบหรือการช่วยปลดล็อกระเบียบการเงินของท้องถิ่น ทำให้เกิดการวางแผนร่วมกัน โดยมีการสร้างพื้นที่รูปธรรมของการทำงานร่วมกับภาครัฐและท้องถิ่น รวมถึงยังดึงภาคเอกชนเข้ามามีบทบาทการสนับสนุนงบประมาณในส่วนอื่นๆที่ทางภาครัฐไม่สามารถสนับสนุนได้ การมีกระบวนการเพียรระวังเหตุการณ์ การติดตามและประเมิน ร่วมกัน ทำให้การจัดการภัยพิบัติประสบความสำเร็จและมีรูปธรรมขึ้น

ผู้เกี่ยวข้อง

นพ.ทองสุข สิทฺธิวงษ์

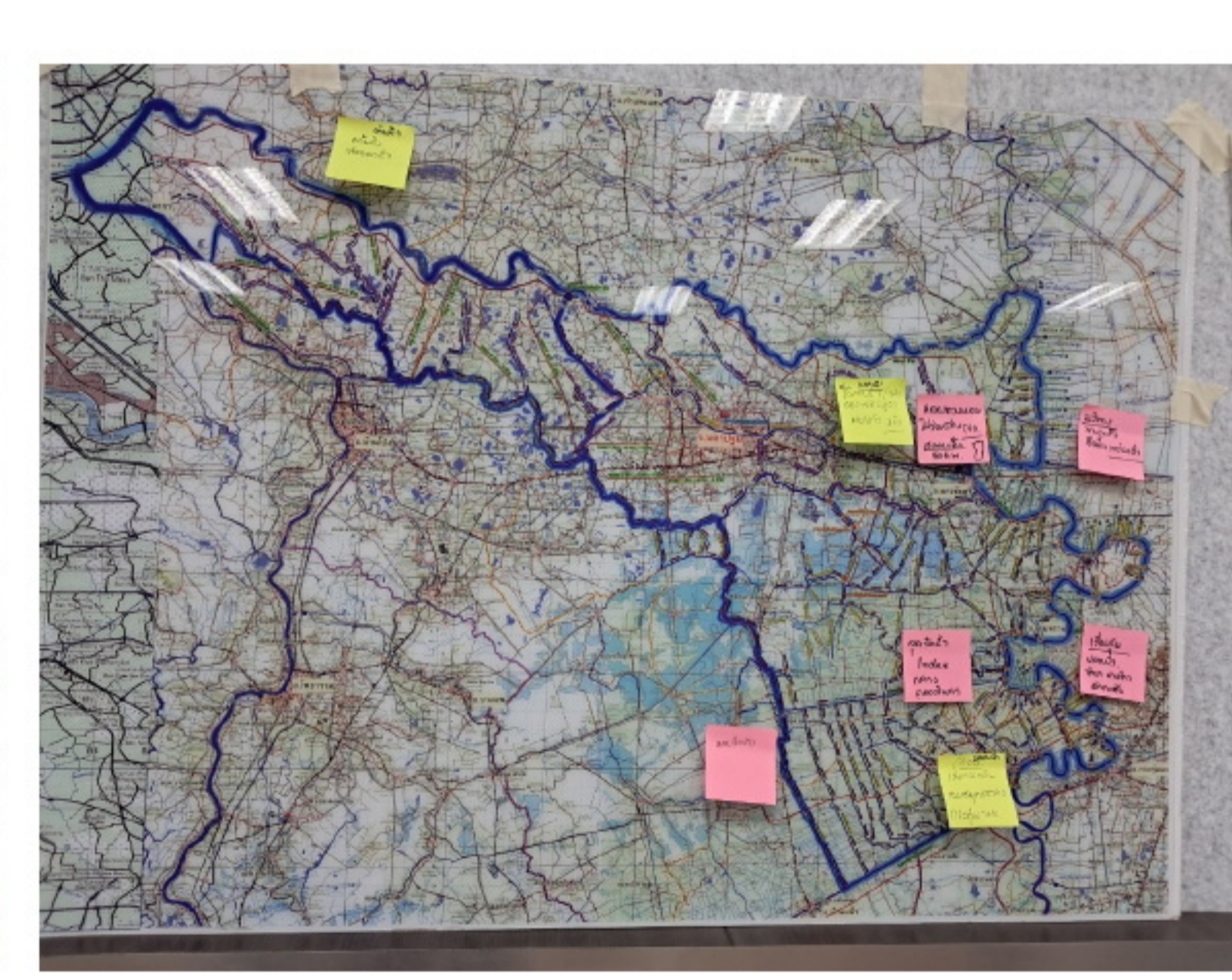
ดร.เทวี ประทุมสุวรรณ

คุณชุติมา น้อยเบรด

พ.ศ.ตันหิรี ทองแมน

“กระบวนการ การมีส่วนร่วมทำให้เราเข้าใจหน่วยงานมากขึ้น และยังช่วยปลดล็อกบางเรื่อง เช่น ระเบียบการใช้งบประมาณเพื่อสนับสนุนการทำงานของภาครัฐให้สามารถใช้ได้ถูกต้อง”

